14/10/2020

“Είναι σημαντική, αγαπητοί μου, η θέση του Επισκόπου”

/ Επικαιρότητα

“ΠΕΡΙ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ” τιτλοφορείται το νέο Σύντομο Κήρυγμα (14 Οκτωβρίου) εκ μέρους του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως κ.κ. Ιερεμίου, όπου, μεταξύ άλλων, αναφέρεται: “Είναι σημαντική, αγαπητοί μου, η θέση του Επισκόπου στην Εκκλησία. Και το σοβαρώτερο είναι το εξής: Για να δηλώσει κάποιος κληρικός ή λαικός ότι ανήκει στην Εκκλησία πρέπει να μνημονεύει τον Επίσκοπο, που απέστειλε η Εκκλησία στον τόπο του. Γιατί αυτός ο Επίσκοπος ανήκει σε όλη την Εκκλησία, αφού μνημονεύει της Αγίας και Ιεράς Συνόδου, η οποία μνημονεύει όλων των Ορθοδόξων Πατριαρχών και του Οικουμενικού Πατριάρχου.Έτσι, λοιπόν, αδελφοί, πρέπει να ομιλείτε με πολύ σεβασμό και ευλάβεια προς τον Επίσκοπο, γιατί έχει πάνω του την Ιερωσύνη του

Χριστού. Αν τα χαλάσω με τον Επίσκοπό μου, έλεγε ο άγιος Πορφύριος, δεν θα εισακούεται η προσευχή μου στον Θεό”.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ:

ΠΕΡΙ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

1. Εἰσερχόμαστε τώρα, ἀδελφοί χριστιανοί, στά ἐσωτερικά θέματα τῆς Ἐκκλησιολογίας καί σήμερα θά μιλήσουμε περί Ἐπισκόπου. Τρεῖς εἶναι οἱ βαθμοί τῆς Ἱερωσύνης: Τοῦ Διακόνου, τοῦ Πρεσβυτέρου (τοῦ Ἱερέως) καί τοῦ Ἐπισκόπου. Αὐτοί εἶναι πού τελοῦν τά ἱερά Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας, μέ τά ὁποῖα οἱ πιστοί λαμβάνουν τήν Χάρη τοῦ Θεοῦ, τήν ἀναγκαία γιά νά ζήσουμε τόν Θεό καί νά ἁγιάσουμε. Ὑψηλότερος ὅμως καί ὕψιστος εἶναι ὁ βαθμός τοῦ Ἐπισκόπου, τόσο πολύ, ὥστε ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος ὁ θεοφόρος λέγει, «ἄνευ τούτων», τῶν Ἐπισκόπων δηλαδή, «Ἐκκλησία οὐ καλεῖται»! Καί θά τό ἐξηγήσω αὐτό, γιατί εἶναι ἔτσι. Ἁπλούστατα: Ἐσύ, ἀδελφέ, ἀνήκεις στήν Ἐκκλησία, γιατί σέ ἐβάπτισε κάποιος ἱερέας. Ἀλλά τόν ἱερέα αὐτόν τόν χειροτόνησε κάποιος Ἐπίσκοπος, κάποιος ἀρχιερέας. Ἄν ἐκλείψει ἡ ἀρχιερωσύνη, πάει ὅλη ἡ ἱερωσύνη, πάει ἡ Ἐκκλησία. Πραγματικά, ὅπως τό εἶπε ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος: «Ἄνευ τούτων (τῶν Ἐπισκόπων) Ἐκκλησία οὐ καλεῖται».

2. Ἀρχικά, πολύ ἀρχικά, σέ μία ἐπαρχία γινόταν μόνο μία θεία Λειτουργία. Γιατί τήν θεία Λειτουργία τήν τελοῦσε μόνο ὁ Ἐπίσκοπος, ὄχι οἱ ἱερεῖς. Καί ἐπειδή σέ μία ἐπαρχία ἕνας Ἐπίσκοπος ὑπῆρχε, γι᾽ αὐτό λοιπόν καί μία Λειτουργία ἐτελεῖτο. Οἱ ἱερεῖς ἦταν τό «κολλέγιον» τοῦ Ἐπισκόπου. Ἦταν οἱ πέριξ τοῦ θυσιαστηρίου εὑρισκόμενοι κατά τήν τέλεση τῆς Λειτουργίας, ὅπως τό βλέπουμε καί τώρα, ὅταν γίνεται ἀρχιερατική θεία Λειτουργία. Οἱ ἱερεῖς ἀσχολοῦνταν μέ τήν κατήχηση τῶν κατηχουμένων ἤ τήν διδασκαλία γενικά τοῦ λαοῦ. Καί συνέβαινε, λοιπόν, χριστιανοί μου, νά κατεβαίνουν ἀπό τά χωριά καί νά ἔρχονται ἀπό τά διάφορα μέρη τῆς ἐπαρχίας στήν μία θεία Λειτουργία, πού τελοῦσε ὁ Ἐπίσκοπος. Ἀλλά ἐπειδή αὐτό δέν ἦταν εὔκολο πράγμα, γιατί ἦταν καί οἱ γέροντες καί ἐγίνοντο καί διωγμοί, γι᾽ αὐτό ὁ Ἐπίσκοπος ἔκανε τήν παραχώρηση ἕνα ἱερέα ἀπό τό «κολλέγιό» του νά τόν ἀποστείλει στό τάδε χωριό νά τελέσει θεία Λειτουργία ἀντ᾽ αὐτοῦ. Ἐκεῖ ὁ Ἱερέας ἦταν εἰς τύπον τοῦ Ἐπισκόπου. Τόν ἄλλο Ἱερέα τόν ἀπέστειλε σέ ἄλλο τμῆμα νά τελέσει τήν θεία Λειτουργία καί ἔτσι ἡ θεία Λειτουργία παραχωρήθηκε πλέον καί στούς ἱερεῖς. Ἀλλά δέν πρέπει νά λησμονεῖ οὔτε ὁ Ἐπίσκοπος οὔτε ὅλοι οἱ χριστιανοί ὅτι τό κύριο ἔργο τοῦ Ἐπισκόπου εἶναι ἡ τέλεση τῆς θείας Εὐχαριστίας, τῆς Λειτουργίας, δηλαδή.

3. Ἐκεῖ πού στάλθηκε ὁ Ἱερέας ἀπό τόν Ἐπίσκοπο νά τελεῖ τήν θεία Λειτουργία καί

τά ἄλλα ἱερά Μυστήρια, μαζί μέ τούς ἐκεῖ πιστούς ἀπετέλεσαν μία ἐκκλησιαστική κοινότητα, πού τήν λέμε «ἐνορία». Ὅμως, γιά νά μή ξεχνάει ὁ ἱερεύς ὅτι ἐκεῖ ἐστάλη μέ ἐντολή τοῦ Ἐπισκόπου καί ὅτι πρέπει νά ἐξαρτᾶται ἀπό αὐτόν, γι᾽ αὐτό ὑποχρεοῦται νά μνημονεύει τόν Ἐπίσκοπο, δεῖγμα ὅτι εἶναι ἐκεῖ μέ τήν ἐντολή του καί πρέπει νά ὑπακούει σ᾽ αὐτόν, ἀλλά καί νά λειτουργεῖ σέ ἀντιμήνσιο μέ τήν ὑπογραφή τοῦ Ἐπισκόπου.

Εἶναι σημαντική, ἀγαπητοί μου, ἡ θέση τοῦ Ἐπισκόπου στήν Ἐκκλησία. Καί τό σοβαρώτερο εἶναι τό ἑξῆς: Γιά νά δηλώσει κάποιος κληρικός ἤ λαϊκός ὅτι ἀνήκει στήν Ἐκκλησία πρέπει νά μνημονεύει τόν Ἐπίσκοπο, πού ἀπέστειλε ἡ Ἐκκλησία στόν τόπο του. Γιατί αὐτός ὁ Ἐπίσκοπος ἀνήκει σέ ὅλη τήν Ἐκκλησία, ἀφοῦ μνημονεύει τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου, ἡ ὁποία μνημονεύει ὅλων τῶν Ὀρθοδόξων Πατριαρχῶν καί τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου.

Ἔτσι, λοιπόν, ἀδελφοί, πρέπει νά ὁμιλεῖτε μέ πολύ σεβασμό καί εὐλάβεια πρός τόν Ἐπίσκοπο, γιατί ἔχει πάνω του τήν Ἱερωσύνη τοῦ Χριστοῦ. «Ἄν τά χαλάσω μέ τόν Ἐπίσκοπό μου», ἔλεγε ὁ ἅγιος Πορφύριος, «δέν θά εἰσακούεται ἡ προσευχή μου στόν Θεό».

4. Τό θέμα ὅμως εἶναι τό ἑξῆς: Οἱ κληρικοί καί οἱ λαϊκοί, εἴπαμε, σέ μία ἐπισκοπή μνημονεύουν τόν Ἐπίσκοπο, γιά νά ἔχουν κοινωνία, διά τοῦ Ἐπισκόπου τους, μέ ὅλη τήν Ἐκκλησία. Διότι ὁ Ἐπίσκοπός τους μνημονεύει τήν Ἱερά Σύνοδο, τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη καί ὅλα τά Ὀρθόδοξα Πατριαρχεῖα. Ἀλλά, ἄν ὁ Ἐπίσκοπος τῆς ἐπαρχίας γιά λόγους, πού αὐτός ἔκρινε, διακόψει τό μνημόσυνο τοῦ Πατριάρχου, τότε παρασύρεται καί τό ποίμνιό του στήν ἀποκοπή αὐτή, πού ἄλλοι χριστιανοί θά τό θέλουν, ἐνῶ ἄλλοι δέν θά τό θέλουν. Τί γίνεται στήν περίπτωση αὐτή; Τί θά κάνουν οἱ χριστιανοί του, οἱ ὁποῖοι δέν θέλουν νά ἀποκοποῦν ἀπό τήν ὅλη ἀλυσίδα; Ἡ ἀπάντησή μου εἶναι ὅτι δέν γνωρίζω σαφῶς νά ἀπαντήσω. Θά ἔλεγα ὅμως πρόχειρα, ἀλλά καί μέ σταθερότητα, αὐτοί οἱ χριστιανοί, οἱ μή συμφωνοῦντες μέ τήν πράξη τοῦ Ἐπισκόπου τους, νά μή δημιουργήσουν ταραχή καί σχίσμα στήν τοπική τους Ἐκκλησία, ἀλλά μόνοι τους, κατά τήν θεία Λατρεία, ἐκεῖ πού μνημονεύονται τά ὀνόματα τῶν Πατριαρχῶν, νά μνημονεύουν οἱ ψυχές αὐτές ἀπό μέσα τους τό ὄνομα τοῦ Πατριάρχου, ἕως ὅτου καταπαύσει ὁ σάλος. Τό πᾶν, ἀγαπητοί μου, εἶναι νά ὑπάρχει εἰρήνη στήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ καί προσοχή νά ἀποφεύγονται τά σχίσματα. Ἀλλά καί γενικά θά ἔλεγα ὅτι, ἄν νομίζουμε κάποια παράβαση τῶν ἀνωτέρων μας, νά τήν ἀναφέρουμε στήν ἀνώτατη Σύνοδο καί ἄς κρίνει αὐτή, καί ἄς καταδικάσει αὐτή, ἄν πρέπει, τόν παραβάτη. Αὐτή θά ἔχει τήν εὐθύνη.

Μέ πολλές εὐχές,

† Ὁ Μητροπολίτης Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως Ἱερεμίας